

ที่ ยธ ๐๙๐๒/ ๒๕๖๒

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ
สำนักงานกิจการยุติธรรม
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๙
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐

เรียน ศาสตราจารย์ ณรงค์ ใจหาญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐

ตามที่คณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ ได้มีการจัดประชุมคณะอนุกรรมการ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒ ชั้น ๘ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร นั้น

บัดนี้ ฝ่ายเลขานุการ ได้จัดทำรายงานการประชุมเสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางอุษา จันทลอย บุญเปี่ยม)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรม
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ฝ่ายเลขานุการ

กองงานคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๗๒๔ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๘๓๐

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

รายงานการประชุม

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ

ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐

วันอังคารที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ

ผู้มาประชุม

๑.	ปลัดกระทรวงยุติธรรม นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ	ประธานอนุกรรมการ
๒.	ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม นายระบิล จันทภิรมย์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ ประจำสำนักประธานศาลฎีกา	อนุกรรมการ
๓.	ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด นายกฤษฎา บุญยสมิต อธิบดีอัยการ สำนักงานวิชาการ	อนุกรรมการ
๔.	ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พลตำรวจเอกสุเทพ เดชรักษา รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๕.	ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย นายมานะ สิมมา ผู้อำนวยการส่วนสอบสวนคดีอาญา	อนุกรรมการ
๖.	ผู้แทนกระทรวงการคลัง นางศิริพร เหลืองนวล ที่ปรึกษาการคลัง	อนุกรรมการ
๗.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ นายนครเขตต์ สุทธปรีดา รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	อนุกรรมการ

๘.	ผู้แทนกรมสอบสวนคดีพิเศษ พันตำรวจเอกทรงศักดิ์ รักศักดิ์สกุล รองอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ	อนุกรรมการ
๙.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณชฎา ศิริวรรณบุศย์	อนุกรรมการ
๑๐.	ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม นายวัลลภ นาคบัว	อนุกรรมการ
๑๑.	ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย นางอุษา จันทลอย บุญเปี่ยม	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒.	ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย นายวัฒนกร สันนุ้ย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	ติตราชการ
๒.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	ติตราชการ
๓.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พันตำรวจโท เกษมศานต์ โชติชาครพันธุ์	ติตราชการ
๔.	ศาสตราจารย์ณรงค์ ใจหาญ	ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑.	พลตำรวจตรีโสพรรณ ธนะโสธร	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๒.	พลตำรวจตรีพิสิฐ ต้นประเสริฐ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๓.	พันตำรวจเอกทวีศักดิ์ จินตาศักดิ์	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๔.	พันตำรวจเอกเดชา กัลยาวิมลพิงศ์	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๕.	พันตำรวจเอกสมนึก ถวัลย์ภิญโญ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๖.	ว่าที่พันตำรวจเอกกล้าหาญ โชคพิพัฒน์ไพบูลย์	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๗.	พันตำรวจโทณัฐพล ผ่องสุขสกุล	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๘.	ร้อยตำรวจเอกหญิงพรนิภา อินทรเชียรศิริ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๙.	นางสาวสินีนารถ เสวตสุพร	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ
๑๐.	นายไชยสุวัฒน์ ฤงเงิน	สำนักงานกิจการยุติธรรม

/เริ่มประชุมเวลา...

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ประธานฯ แจ้งต่อที่ประชุมว่า ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เสนอไว้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาร่วมกันต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙
ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมและเรียนแจ้งให้คณะกรรมการฯ ทุกท่านพิจารณาแล้ว เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐ ในเบื้องต้น มีผู้ขอแก้ไขรายงานการประชุม ๑ ท่าน คือ
- ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้ขอแก้ไขข้อความในหน้า ๘ บรรทัดที่ ๒๙ ดังนี้

นายนครเขตต์ฯ ได้อภิปรายว่า การใช้ถ้อยคำในการเรียกชื่อภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติยังไม่ชัดเจน เมื่อพิจารณาถึงกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง การแบ่งหน่วยงานภายใน เช่น กองปราบปราม ตำรวจท่องเที่ยว เป็นต้น หน่วยงานดังกล่าวมาถือเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือไม่ อย่างไร อีกทั้ง กองปราบปรามในปัจจุบันอยู่ในการกำกับดูแลของผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ทั้งนี้ ให้ข้อสังเกตว่า ควรพิจารณาให้กองปราบปรามอยู่ในการกำกับดูแลของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติแทนหรือไม่ อย่างไร

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ
ไม่มี

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา
ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ สภาพปัญหา และข้อเสนอแนะ เรื่อง ระบบการบริหารงานบุคคล รวมทั้งประเด็นข้อเสนอในการปฏิรูปกิจการตำรวจของคณะกรรมการ คณะกรรมการสิทธิฯ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ การประชุมสัมมนา รวมถึงการศึกษาวิจัย โดยผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ โดยได้ข้อสรุป ดังนี้

ด้านการบริหารงานบุคคลในปัจจุบัน

(๑) การบริหารงานบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบัน มีโครงสร้างองค์กรตำรวจอยู่ในรูปแบบของ “สำนักงานตำรวจแห่งชาติ” มีคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการบริหารราชการตำรวจ และคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและมาตรฐานการบริหารงานบุคคล โดยที่ ก.ต.ช. และ ก.ตร. เป็นสองคณะกรรมการหลักในการขับเคลื่อนงานในส่วนของการบริหารงานบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

/ (๒) การกำหนด...

(๒) การกำหนดให้มีข้าราชการตำรวจทั้งประเภทมียศและไม่มียศ ตามพระราชกฤษฎีกาข้าราชการตำรวจไม่มียศ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๘ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗

(๓) การยกเลิกตำแหน่งพนักงานสอบสวนและให้ไปดำรงตำแหน่งรองสารวัตรถึงผู้บังคับการ

(๔) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ โดยแก้ไขปรับปรุงกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ

(๕) การปรับองค์ประกอบของ ก.ตร. และ ก.ต.ช. และกระบวนการแต่งตั้งตาม ประกาศ คสช. ฉบับที่ ๘๘/๒๕๕๗ และประกาศ คสช. ฉบับที่ ๘๙/๒๕๕๗

ด้านสภาพปัญหาของการบริหารงานบุคคล

(๑) การละเลยการใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคล การสรรหาและการผลิตบุคลากรไม่สอดคล้องกับภารกิจงาน และการพัฒนาบุคลากรและวิชาชีพตำรวจยังมีปัญหา (วสิษฐ เดชกุญชร)

(๒) การแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง (สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ)

(๓) ประชาชนขาดความเชื่อมั่นและไม่มีควมไว้วางใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ (สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ)

(๔) ระบบการตรวจสอบ และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนต้องงานสอบสวนที่มีอยู่ยังคงอ่อนแอ ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พรณชญา)

(๕) การแทรกแซงการบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย)

(๖) ระบบการบริหารที่มีลักษณะคล้ายทหาร (คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย)

(๗) ระบบการบริหารงานบุคคลไม่เป็นธรรม (คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย)

(๘) พนักงานสอบสวนบางนายไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของงานสอบสวนที่เหมาะสม (พรณชญา)

(๙) ระบบอุปถัมภ์ การซื้อขายตำแหน่งยังคงมีอยู่อย่างกว้างขวาง (พรณชญา)

ทั้งนี้ จากการศึกษาและรวบรวมสภาพปัญหาในด้านการบริหารงานบุคคลดังกล่าวทำให้เกิดเป็นสภาพปัญหาในภาพรวม ดังนี้

(๑) การกำหนดอัตรากำลังและตำแหน่ง

(๒) การพัฒนาหลักเกณฑ์การสรรหา

(๓) การศึกษาและการพัฒนาบุคลากร

(๔) การแต่งตั้งโยกย้าย

(๕) งานวินัย

ดังนั้น จึงขอให้ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาเพื่อหาแนวทางหรือข้อเสนอในการปฏิรูปตำรวจตามประเด็นดังกล่าวต่อไป

ประเด็นอภิปราย

๑. การกำหนดอัตรากำลังและตำแหน่ง

พลตำรวจเอกสุเทพฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) การปกครองของผู้มีอาวุธต้องมียศให้แก่ผู้ถือครองอาวุธ เพราะว่าต้องมีการออกคำสั่งแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ว่าจะเป็นในส่วนของทหารหรือตำรวจรวมไปถึงเป็นการสร้างระเบียบวินัยของผู้ใต้บังคับบัญชาที่มียศลดหลั่นกันลงมาตามลำดับชั้น อีกทั้ง ยศของตำรวจยังมีความผูกพันกับตำแหน่งหน้าที่และค่าตอบแทนพอสมควร แต่ในส่วนของตำรวจสายงานอำนวยการและสนับสนุน สายงานเทคนิค อาจไม่จำเป็นต้องมียศหรือไม่ อย่างไร

(๒) ในปัจจุบันมีแนวคิดในการแบ่งแยกแห่งการเจริญเติบโตตามสายงานอย่างชัดเจน โดยแบ่งเป็น แห่งสายปฏิบัติการ แห่งสายอำนวยการและการสนับสนุน และแห่งสายงานเทคนิค ซึ่งในปัจจุบันยังมีความสับสนพัวพันกันระหว่างแห่งดังกล่าวอยู่ โดยส่วนตัวมีความคาดหวังว่า หลังการปฏิรูปตำรวจในครั้งนี้ จะมีความชัดเจนขึ้น

(๓) หน่วยที่บังคับใช้กฎหมายควรมาจากสายงานปฏิบัติการ สายงานอำนวยการและสนับสนุน สามารถเจริญเติบโตได้สูงสุดถึงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ส่วนสายงานเทคนิค จะมีความก้าวหน้าทางสายอาชีพสูงสุด คือ ตำแหน่งรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เสมือนว่าบุคคลเหล่านี้ได้ทราบถึงเส้นทางการเจริญเติบโตในสายงานของตนตั้งแต่แรกแล้ว สิ่งที่สำคัญ คือ ไม่ควรมีการโยกย้ายไปยังสายงานอื่น เพื่อให้เกิดความชำนาญในสายงานของตน

(๔) ตำรวจมียศกับตำรวจไม่มียศต้องพิจารณาถึงภาพรวมของการปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในพื้นที่ต่างจังหวัดยังขาดแคลนอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานอยู่ หากเปิดอัตรากำลังขึ้นมาใหม่สำนักงานตำรวจแห่งชาติก็ไม่มีงบประมาณเพียงพอ ดังนั้น จึงอาจมีการจ้างลูกจ้างเข้ามาปฏิบัติงานสนับสนุนงานตำรวจในลักษณะของตำรวจไม่มียศ อาจเรียกว่า “ตำรวจประจำการ” “ลูกจ้างประจำ” เป็นต้น

(๕) หลักการบริหารจัดการตำแหน่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติยึดโครงสร้างของสำนักงานฯ เป็นสำคัญ ซึ่งอาจพิจารณาได้จากจำนวนประชากร จำนวนพื้นที่ และเลขคดีที่เกิดขึ้น เช่น จังหวัดเชียงใหม่มี ๔ สถานี เพราะปริมาณคดีเกิดขึ้นมาก ประกอบกับประชากรมีทั้งคนในพื้นที่และประชากรแฝงจำนวนมาก จึงมีความจำเป็นต้องมีสถานีตำรวจให้เพียงพอต่อจำนวนประชากร โดยที่ ต้องมีการคิดค่าเฉลี่ยเจ้าหน้าที่ตำรวจหนึ่งคนต่อจำนวนประชากรกี่คน เพื่อเป็นการให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ค่าเฉลี่ยที่เหมาะสม คือ ตำรวจหนึ่งคนต่อประชากร ๕๐๐ คน เมื่อสรุปข้อมูลต่าง ๆ ได้แล้วจะนำเข้า ก.ต.ร.ต่อไป เป็นต้น

(๖) คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) มีอำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ถ้าได้ผู้บัญชาการฯ ที่มีความเป็นอิสระ ปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง การบริหารงานในระดับล่างลงมาจะโปร่งใสขึ้น แต่ในปัจจุบัน สังคมไทยมีความเชื่อที่ว่า ตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีการแทรกแซงจากหลายส่วนได้โดยง่าย สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) จึงได้พิจารณาเสนอการปฏิรูปที่มาของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติไว้แล้ว

(๗) คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) มีความเกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งในระดับล่างลงมา ซึ่งมีกฎ ก.ตร.ที่เหมาะสมแล้วในปัจจุบัน เว้นเพียงข้อ ๑๔ และ ข้อ ๑๕ ที่ให้อำนาจในการยกเว้นกฎ ก.ตร.ได้ อาจทำให้เกิดความไม่เหมาะสม ซึ่งต้องพิจารณาเหตุผลความจำเป็นในการยกเว้นหลักการดังกล่าว

/นายนครเขตต์...

นายนครเขตต์ฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) เส้นทางการเจริญเติบโตในตำแหน่งต่าง ๆ ผู้ที่เข้ามาปฏิบัติงานโดยส่วนมากทราบถึงตำแหน่งสูงสุดในสายงานของตนอยู่แล้วว่าจะมีตำแหน่งสูงสุดในขั้นไหน เช่น บุคคลที่จบสาขาการบัญชีมาแล้วเข้าทำงานที่สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไม่ปรากฏว่ามีเลขาธิการสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติคนใดมีเส้นทางการเจริญเติบโตเริ่มต้นมาจากนักบัญชี ดังนั้น บุคคลที่เข้าปฏิบัติงานไม่ว่าในสาขาใด ๆ ควรมีความรู้ในเส้นทางการเจริญเติบโตทางอาชีพของตนเองพอสมควร

(๒) ตำรวจมียศกับตำรวจไม่มียศมีความเกี่ยวข้องกับการแบ่งสายงานของตำรวจออกเป็นสายงานปฏิบัติการ สายงานอำนวยการสนับสนุน และสายงานเทคนิคหรือไม่ อย่างไร

พลตำรวจตรีพิสิฐฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) ปัญหาในการบริหารงานบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีความไม่ชัดเจนเรื่องเส้นทางการเจริญเติบโตในแต่ละสายงาน ดังนั้น จึงมีแนวคิดในการวางกรอบการแบ่งสายงานที่ชัดเจน คือ

๑.๑) สายงานปฏิบัติการ ถือเป็นสายงานหลักในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ มีการบังคับใช้กฎหมายในการปฏิบัติงาน หน่วยที่เกี่ยวข้องกับสายงานนี้ เช่น ตำรวจท้องที่ ตำรวจภูธร ภาค ๑ - ๙ ตำรวจนครบาล ตำรวจสอบสวนกลาง ตำรวจตระเวนชายแดน เป็นต้น การสรรหาบุคลากรเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในสายงานปฏิบัติการต้องเป็นบุคคล ที่จบการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต โดยรับเข้ามาเป็นพนักงานสอบสวนในลำดับแรก เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการบังคับใช้กฎหมายในลักษณะการปฏิบัติงานของตำรวจ เมื่อได้มีโอกาสเรียนรู้งานในส่วนนี้เป็นเวลาประมาณ ๓ ปี อาจผลักดันเข้าสู่สายงานด้านการปราบปรามหรืองานจราจรแล้วแต่ความเหมาะสม ส่วนลำดับขั้นการเจริญเติบโตในสายอาชีพ คือ การเลื่อนขั้นเป็นสารวัตรในลำดับถัดไป และเลื่อนขั้นขึ้นสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นไปตามสายงานเรื่อย ๆ ทั้งนี้ ตำแหน่งสูงสุดในสายงาน คือ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

๑.๒) สายงานอำนวยการและสนับสนุน เป็นสายงานที่ไม่ได้มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายกับประชาชนโดยตรง แต่ทำหน้าที่ในส่วนของงานธุรการและสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เช่น สำนักงานกำลังพล สำนักงานส่งกำลังบำรุง สำนักงานตรวจสอบภายใน เป็นต้น การสรรหาบุคลากรเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในสายงานอำนวยการและสนับสนุนนี้ กำหนดคุณสมบัติให้จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี บุคลากรที่เข้ามาจะเติบโตในสายงานอำนวยการนี้ได้เท่านั้น โดยในแต่ละขั้นตอนมีการกำหนดประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ว่าต้องมีระยะเวลาเท่าใดในแต่ละขั้นยศ เป็นองค์ประกอบในการพิจารณาการขึ้นสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นต่อไปด้วย หากต้องการเปลี่ยนสายงานไปเป็นสายปฏิบัติการต้องมีคุณวุฒินิติศาสตรบัณฑิตถึงจะมีการเปลี่ยนสายการเจริญเติบโตได้ โดยตำแหน่งสูงสุดของบุคคลในสายอำนวยการและสนับสนุน คือ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เช่นเดียวกับสายงานปฏิบัติการ

๑.๓) สายงานเทคนิค เป็นสายงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ซึ่งมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในภาพรวม เช่น นายแพทย์โรงพยาบาลตำรวจ นักบินกองบินตำรวจ นักวิทยาศาสตร์ เป็นต้น การสรรหาบุคลากรเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในสายงานเทคนิคจึงต้องคัดเลือกจากความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องการ โดยมีวุฒิการศึกษาทางเทคนิคในด้านนั้นเป็นตัวกำหนด ซึ่งเส้นทางการเจริญเติบโตในสายเทคนิคจะมีการประเมินเป็นองค์ประกอบในการเลื่อนขั้นสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น นอกเหนือจากเรื่องของระยะเวลาในการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นยศ แต่อย่างไรก็ตาม บุคลากรในสายงานเทคนิคไม่สามารถย้ายไปยังสายงานปฏิบัติการ หรือสายงานอำนวยการและสนับสนุนได้ เนื่องจากความเชี่ยวชาญทางเทคนิคเป็นเรื่องเฉพาะตัว โดยตำแหน่งสูงสุดในสายงานเทคนิค จะไม่สามารถก้าวขึ้นสู่การเป็นผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติได้ แต่มีตำแหน่งเฉพาะสายงานนี้ คือ ตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ แทน (สพ ๙ สบ. ๑๐)

/นางศิริพรฯ...

นางศิริพรฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) เมื่อบุคคลเข้ามาทำงานในองค์กรใดองค์กรหนึ่ง ความก้าวหน้าสูงสุดของบุคคลนั้น คือ การเป็นบุคคลที่มีอำนาจลำดับต้นขององค์กร การแบ่งสายงานออกเป็นสายงานปฏิบัติการ สายงานอำนวยการ และสนับสนุน และสายงานเทคนิค อาจทำให้ความก้าวหน้าสูงสุดของบุคลากรในองค์กรตำรวจไม่สามารถขึ้นสู่จุดสูงสุดขององค์กรได้อย่างเท่าเทียม มีเฉพาะบางสายงานเท่านั้นที่สามารถก้าวไปได้ ซึ่งในบางครั้งอาจเป็นการไม่เหมาะสมกับบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังเพื่อผลประโยชน์ขององค์กรหรือไม่ อย่างไร หากบุคคลเหล่านั้นไม่สามารถก้าวขึ้นไปสู่ตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอันเป็นตำแหน่งที่มีอำนาจสูงสุดในองค์กรตำรวจได้

(๒) การกำหนดอัตรากำลังของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบัน มีการกำหนดตำแหน่งใด ๆ ที่สอดคล้องกับแนวทางที่ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาแล้วหรือไม่ อย่างไร เช่น ควรเพิ่มจำนวนพนักงานสอบสวนที่ประจำสถานีตำรวจให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน เป็นต้น และควรมีการจ้างลูกจ้างมาปฏิบัติงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจ เช่น การรับโทรศัพท์แจ้งเหตุ การรับแจ้งของหาย เป็นต้น หากพิจารณาถึงมติคณะรัฐมนตรี ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๘ กล่าวโดยสรุปว่า งานใดที่สามารถจ้างลูกจ้างบุคคลภายนอกมาปฏิบัติงานแทนได้ก็ให้ดำเนินการ เพราะจะไม่ผูกพันในส่วนของค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการของลูกจ้างแต่อย่างใด หากปฏิบัติดังที่กล่าวมานี้ งบประมาณของสำนักงานตำรวจแห่งชาติอาจเพียงพอต่อภารกิจ เพราะไม่ต้องเสียงบประมาณไปกับค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะได้นำเงินงบประมาณในส่วนนี้ไปพัฒนาตามกลุ่มภารกิจหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติแทน

นายเกษมฯ ได้อภิปรายว่า พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๔๕ บัญญัติไว้โดยสรุปว่า “ส่วนราชการต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะมีตำแหน่งใด จำนวนเท่าใด จะมียศหรือไม่ ให้เป็นไปตามที่ ก.ตร. กำหนด โดยให้คำนึงถึงลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงาน รวมทั้งความมีประสิทธิภาพและการประหยัด” และมาตรา ๔๗ มีการวางหลักเรื่องการเลื่อนขั้นของพนักงานสอบสวนอยู่แล้ว ดังนั้น อาจไม่จำเป็นต้องสร้างหลักเกณฑ์ใด ๆ ใหม่ หากแต่ควรพิจารณาจากสิ่งที่มีอยู่แล้วเดิมมากกว่า

ประธานฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) ควรพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ของ ก.ต.ช และ ก.ตร.ในปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันหรือไม่ โดยเป็นหลักประกันให้กับเส้นทางการเจริญเติบโตในสายงานต่าง ๆ ของตำรวจหรือไม่ รวมทั้งเป็นหลักประกันที่ช่วยป้องกันการแทรกแซงได้หรือไม่ อย่างไร อีกทั้งควรพิจารณาไปถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ก.ต.ช. และ ก.ตร. ด้วย

(๒) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติควรเป็นผู้บริหารแบบ CEO (Chief Executive Officer) หรือ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร โดยทำหน้าที่เสมือนผู้ดูแลในภาพรวมขององค์กร ไม่ใช่การลงไปเป็นผู้ปฏิบัติงานเอง ภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในแต่ละด้านต้องเลือก CEO ในลำดับชั้นที่เหมาะสม เช่น รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เข้าทำหน้าที่บริหารงานอย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถและเนื้อหาของงาน ซึ่งอาจเทียบเคียงกับการบริหารงานของทหารได้บางส่วน

นายระบิลฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) คณะกรรมการศาลยุติธรรม (ก.ต.) มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑.๑) มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการให้ทำการใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ก.ต. แล้วรายงานต่อ ก.ต. ได้

(๑.๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมประจำชั้นศาลชั้นศาล หนึ่งคณะ มีอำนาจหน้าที่กลั่นกรองเสนอความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง การโยกย้ายแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง รวมทั้งการลงโทษข้าราชการตุลาการในชั้นศาลนั้นต่อ ก.ต. เพื่อประกอบการพิจารณา

(๑.๓) ในกรณีที่จะต้องมีการเสนอเรื่องเกี่ยวกับการแต่งตั้ง การโยกย้ายแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง รวมทั้งการลงโทษข้าราชการตุลาการ ให้เลขานุการ ก.ต. เสนอเรื่องให้คณะอนุกรรมการพิจารณา จัดทำความเห็นภายในระยะเวลาที่ ก.ต. กำหนด แล้วรวบรวมความเห็นนั้นเสนอที่ประชุม ก.ต. เพื่อประกอบการพิจารณา

การบริหารงานบุคคลของศาลยุติธรรมอาศัยการพิจารณาเรื่องอาวุโสเป็นหลัก แต่หาก ผู้พิพากษาท่านใดมีเหตุแห่งความไม่เหมาะสมเฉพาะตัว ก็จะมีการพิจารณาผู้ที่เหมาะสมในลำดับอาวุโสถัดลงมา แทน และมติที่ออกมามีความผูกพันและชัดเจน เพราะมีกฎมีหลักเกณฑ์ที่สามารถอธิบายที่มาของมติได้

(๒) คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) มาจากการเลือกตั้งของผู้พิพากษา ทั่วประเทศ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๒.๑) กำกับดูแลการบริหารราชการศาลยุติธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับงาน บริหารราชการและงานธุรการของสำนักงานศาลยุติธรรมให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผน และ ประเพณีปฏิบัติของทางราชการศาลยุติธรรม

(๒.๒) ออกระเบียบหรือประกาศ หรือมีมติเพื่อการบริหารราชการศาล ยุติธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับงานบริหารราชการและงานธุรการของสำนักงานศาลยุติธรรม ให้เป็นไปตามนโยบาย ของประธานศาลฎีกา รวมทั้งมีอำนาจยับยั้งการบริหารราชการของศาลยุติธรรม หรือสำนักงานศาลยุติธรรม ที่ไม่เป็นไปตามระเบียบ ประกาศ หรือมตินั้นด้วย

(๒.๓) ให้ความเห็นชอบในการเสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการ และการอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชนของศาลยุติธรรมต่อคณะรัฐมนตรี

(๒.๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายในการ บริหารราชการของศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๓๒

(๒.๕) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการบริหารจัดการงบประมาณและการ พัสดุของศาลยุติธรรม และสำนักงานศาลยุติธรรม

(๒.๖) การกำหนดวันทำงานวันหยุดราชการตามประเพณีวันหยุดราชการ ประจำปีและการลาหยุดราชการของข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมและลูกจ้างของสำนักงานศาลยุติธรรม

(๒.๗) กำหนดให้มีตราสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายใดเพื่อใช้ในการบริหาร ราชการศาลยุติธรรม รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการทำและใช้ตราสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายนั้น ไว้ด้วย

(๒.๘) แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลให้ทำการใดๆ แทน และกำหนดอัตรา เบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้ง

(๒.๙) กำกับดูแลการบริหารราชการศาลยุติธรรมให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

(๒.๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของ ก.บ.ศ.

(๓) คณะกรรมการของตำรวจหากมีการยึดลำดับอาวุโสเช่นเดียวกับศาลอาจส่งผลให้ การบริหารงานสะดวกมากยิ่งขึ้น

/(๔) หากมี...

(๔) หากมีการนำระบบเลือกตั้งมาใช้ในการเลือกตั้งคณะกรรมการของตำรวจ จะต้องมีการป้องกันระบบอุปถัมภ์ที่จะตามมาควบคู่ไปกับการเลือกตั้งอย่างแน่นอน

พันตำรวจเอกเดชาฯ ได้อภิปรายว่า องค์ประกอบของ ก.ตร. เดิมกำหนดไว้ใน มาตรา ๓๐ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ต่อมาเมื่อคำสั่งคสช.ที่ ๘๘ แก้ไของค์ประกอบของก.ตร. โดยให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ เดิม และได้บัญญัติโดยสรุป ดังนี้ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า ก.ตร. มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นรองประธาน มีกรรมการโดยตำแหน่งประกอบไปด้วย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อีกทั้งมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการคัดเลือกจากวุฒิสภารวม ๒ คน โดยมีผู้บัญชาการ ก.ตร. เป็นเลขานุการฯ

พันตำรวจเอกทรงศักดิ์ฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) ก.ตร. อาจไม่มีความสัมพันธ์กับประชาชน แม้มีการแก้ไของค์ประกอบใด ๆ ก็ตาม ประชาชนก็ไม่ได้รับผลประโยชน์แต่อย่างใด

(๒) ควรนำระบบไอทีเข้ามาใช้กับการปฏิบัติงานของตำรวจมากขึ้น รวมไปถึงการจ้างบุคคลภายนอกมาปฏิบัติงานสนับสนุนการทำงานของตำรวจในฐานะลูกจ้างจะเป็นการพัฒนาการปฏิบัติงานของตำรวจ

นายมานะฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) ปัญหาการซื้อขายตำแหน่งของตำรวจควรได้รับการแก้ไข เพราะเนื่องจากปัญหานี้อาจนำไปสู่การไม่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนและตำรวจโดยรวมได้ ตำรวจที่ประพฤติไม่ดีอาจเป็นส่วนน้อยหากเทียบกับจำนวนตำรวจทั้งหมด แต่อย่างไรก็ตามการกระทำผิดดังกล่าวก็เป็นที่ประจักษ์แก่สังคมโดยทั่วไปอยู่บ่อยครั้ง

(๒) ปัญหาเรื่องการสอบสวนต้องได้รับการแก้ไขให้มีประสิทธิภาพ ความสามารถในการสอบสวนของตำรวจนั้นเป็นการอาศัยประสบการณ์เป็นตัวกำหนดความสามารถมากกว่าคุณวุฒิทางการศึกษา ดังนั้น หากเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้วิธีการสอบสวนที่ถูกต้องก็จะเป็นการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเต็มประสิทธิภาพ

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) ที่ประชุมได้พิจารณาตามกรอบที่ ๔ การบริหารงานบุคคล โดยเน้นเรื่องการกำหนดอัตรากำลังและตำแหน่งหน้าที่ที่สำคัญ เมื่อมีการแบ่งสายงานของตำรวจเป็นสามสายงานดังที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้นำเสนอต่อที่ประชุมแล้ว มีความจำเป็นต้องพิจารณาพระราชกฤษฎีกาตำรวจไม่มีศประกอบกันด้วยหรือไม่ อย่างไร

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมติดตามความเคลื่อนไหวของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจชุดนี้อย่างใกล้ชิด ซึ่งรัฐมนตรีฯ เน้นเรื่องการเชื่อมโยงข้อมูลการปฏิรูปตำรวจที่ดำเนินการโดยฝ่ายต่าง ๆ ประกอบการพิจารณาด้วย

๒. การพัฒนาหลักเกณฑ์การสรรหา

นายระบิลฯ ได้อภิปรายว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีหลักเกณฑ์หรือระเบียบในการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งเพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นธรรม ตามรูปแบบการปฏิบัติงานในสายงานต่าง ๆ หรือไม่ และมีการกำหนดเส้นทางการเจริญเติบโตในแต่ละสายงานอย่างไร

นายนครเขตต์ฯ ได้อภิปรายว่า ในสมัยหนึ่งมีแนวความคิดให้กำหนดตำรวจชั้นประทวนมีคุณวุฒิปริญญาตรี ตำรวจชั้นสัญญาบัตรให้มีการฝึกอบรมพิเศษเพิ่มเติมด้วย ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง

/พลตำรวจเอกสุเทพฯ...

พลตำรวจเอกสุเทพฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) การรับบุคคลเข้ามาเป็นตำรวจชั้นประทวนโดยกำหนดคุณวุฒิปริญญาตรีนั้น ส่งผลให้มีการเรียกร้องสิทธิให้ได้รับการบรรจุเป็นตำรวจชั้นสัญญาบัตรเลย เพราะคุณวุฒิปริญญาตรีเทียบเท่ากับคุณสมบัติของตำรวจชั้นสัญญาบัตรแล้ว ในปัจจุบันนี้มีผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นนายสิบตำรวจกว่าแสนคน โดยมีอัตราว่างบรรจุได้ประมาณ ๕๐๐ คน มีผู้สมัครที่ผ่านการคัดเลือกมีคุณวุฒิปริญญาตรีกว่าครึ่ง อีกทั้งมีปริญญาโทรวมอยู่ด้วยจำนวนหนึ่ง จากการยื่นสมัครด้วยคุณวุฒิมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เท่านั้น ส่งผลให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้บุคลากรที่มีคุณวุฒิสูงกว่าเกณฑ์มาร่วมปฏิบัติงานเป็นจำนวนมาก

(๒) ในสมัยพลตำรวจเอกเสรีพิศุทธ์ เตมียาเวส เคยมีการรับผู้ที่มีคุณวุฒิเนติบัณฑิตเข้ามาเป็นพนักงานสอบสวน โดยหวังให้เป็นการเพิ่มศักยภาพในงานตำรวจ แต่อย่างไรก็ตามกลับพบว่าไม่ใช่แนวทางในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เหมาะสม

(๓) การรับตำรวจหญิงเข้ามาปฏิบัติงานอาจมีข้อจำกัดในการปฏิบัติงานบางรูปแบบ เช่น การเข้าเวรกลางคืน การปฏิบัติภารกิจบางประเภทที่มีความเสี่ยงและไม่เหมาะกับผู้หญิง เป็นต้น

(๔) งานสอบสวนเป็นการใช้ทักษะในการแสวงหาพยานหลักฐาน ดังนั้น คุณวุฒิการศึกษาอาจไม่สำคัญเท่ากับประสบการณ์ ปฏิภาณไหวพริบ หรือความสามารถเฉพาะบุคคลในการปฏิบัติงานจริง

๓. การศึกษาและการพัฒนาบุคลากร

พลตำรวจเอกสุเทพฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) ตำรวจเป็นองค์กรที่มีลักษณะพิเศษ มีโรงเรียนนายร้อยตำรวจเป็นสถาบันในการฝึกฝนบุคลากรของตนเอง เพราะอาชีพตำรวจนั้นจำเป็นต้องมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน การฝึกอบรมในบางส่วนจึงมีความคล้ายคลึงกับการฝึกของทหาร เช่น ตำรวจตระเวนชายแดน ตำรวจที่ทำหน้าที่ถวายความปลอดภัยแก่ราชวงศ์ ตำรวจที่ทำหน้าที่ในการจับกุมปราบปรามผู้กระทำผิด เป็นต้น การรับบุคคลเข้ามาเป็นตำรวจจึงต้องมีการคัดสรรเป็นการเฉพาะ แต่อย่างไรก็ตามวุฒิการศึกษาไม่ได้เป็นตัวกำหนดความสามารถของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับว่าได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง และได้ฝึกฝนความเชี่ยวชาญดังกล่าวจากการกระทำซ้ำจนเกิดเป็นความเชี่ยวชาญเฉพาะบุคคล บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนใดส่วนหนึ่งเป็นระยะเวลาานพอสมควร ย่อมมีความเชี่ยวชาญในงานส่วนนั้นเป็นอย่างดี

(๒) ปัญหาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ได้รับการร้องเรียนให้มีการปฏิรูปมากที่สุด คือ การรับแจ้งความที่สถานีตำรวจ ซึ่งจะโยงไปถึงการปฏิรูปที่ต้องให้ความสำคัญกับการสอบสวนเป็นลำดับแรก การปรับปรุงแก้ปัญหของฝ่ายตำรวจจึงควรต้องทำให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักของการบริหารงานสอบสวน ดังนั้น จึงควรมีการเพิ่มการเรียนการสอนหลักสูตรกฎหมายในโรงเรียนนายร้อยตำรวจเพิ่มเติม เพื่อให้ให้นักเรียนที่ผ่านการฝึกอบรมจากสถาบันแห่งนี้กลายเป็นพนักงานสอบสวนที่มีความสามารถและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น โดยพนักงานสอบสวนจบใหม่ต้องปฏิบัติงานในฐานะพนักงานสอบสวนเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี ซึ่งจะมีผลต่อการขึ้นเป็นผู้กำกับของพนักงานสอบสวนที่จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถในงานสอบสวนมาระยะหนึ่ง ในการปฏิบัติงานจริงงานสอบสวนต้องอาศัยความร่วมมือในการปฏิบัติงานจากหลายฝ่าย เช่น ตำรวจฝ่ายป้องกันปราบปราม ตำรวจฝ่ายสืบสวน รวมถึงตำรวจจราจร เป็นต้น เพราะพนักงานสอบสวนต้องอาศัยข้อมูลจากฝ่ายต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานด้วย

๔. การแต่งตั้งโยกย้าย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมชญาฯ ได้อภิปรายว่า ปัญหาการแต่งตั้งโยกย้ายบุคลากรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีการทำวิจัยและการพูดคุยกันในวงกว้าง โดยส่วนตัวเห็นด้วยกับข้ออภิปรายของพลตำรวจเอกสุเทพฯ เรื่องการให้บุคลากรปฏิบัติงานอยู่ที่เดิมจนทำให้เกิดความเชี่ยวชาญ

/แต่อย่างไรก็ดี...

แต่อย่างไรก็ดี มีแนวคิดที่ว่าหากให้บุคลากรปฏิบัติงานโดยไม่มีการโยกย้ายจะเป็นการสร้างกลุ่มอิทธิพลขึ้นในท้องถิ่นนั้น ๆ หรือไม่ ถ้าเป็นไปตามแนวคิดนี้ควรมีวิธีป้องกันปัญหาดังกล่าวอย่างไร

นายระบิลฯ ได้อภิปรายว่า

งานสอบสวนของตำรวจถูกแทรกแซงจากหลายฝ่าย ทั้งภายนอกองค์กรและภายในองค์กร เพื่อเบี่ยงเบนประเด็นข้อเท็จจริงต่าง ๆ ออกไปให้เกิดประโยชน์แก่ฝ่ายของตน จึงควรมีกฎเกณฑ์หรือข้อกำหนดเพื่อป้องกันการแทรกแซงดังกล่าว อีกทั้งค่าตอบแทนที่พนักงานสอบสวนได้รับก็น้อยกว่าความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเพื่อการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนแต่ละคนอยู่มาก สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรดูแลพนักงานสอบสวนเป็นพิเศษ

พลตำรวจเอกสุเทพฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) การโยกย้ายบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่แตกต่างจากที่ตนรับผิดชอบอยู่หลาย ๆ ครั้ง ย่อมส่งผลให้บุคลากรขาดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งหากบุคลากรปฏิบัติงานในตำแหน่งเดิมโดยปฏิบัติหน้าที่เดิมอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ย่อมส่งผลให้เกิดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านจากประสบการณ์การปฏิบัติงานของตน

(๒) งานปราบปราม คือ การบังคับใช้กฎหมายซึ่งอาจมีอาวุธเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน โดยลักษณะงานต้องมีการพบปะกับประชาชนเพื่อให้เกิดความร่วมมือจากภาคประชาชน ในการร่วมกันป้องกันอาชญากรรม หรือการค้นหาตัวผู้กระทำความผิดมารับโทษ ดังนั้น จึงอาจก่อให้เกิดความกลัวในหมู่ประชาชนว่าตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจจะกลายเป็นผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ได้ เช่น ตำรวจบางคนอาจใช้ความกว้างขวางในพื้นที่ไปในทางที่มีขอบเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ส่วนตน เป็นต้น หากมีหลักฐานในการกระทำผิดชัดเจน การโยกย้ายตำรวจจะเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าวได้ไม่มากนักน้อย อย่างไรก็ตาม สำนักงานตำรวจแห่งชาติสามารถควบคุมดูแลปัญหาในส่วนนี้ได้

(๓) บุคคลที่มีความสำคัญต่อการแต่งตั้งโยกย้ายเจ้าหน้าที่ตำรวจมากที่สุด คือ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ถ้าการขึ้นสู่ตำแหน่งของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นไปด้วยความโปร่งใสปราศจากการแทรกแซงจากฝ่ายต่าง ๆ ในการแต่งตั้งโยกย้ายตำรวจในระดับอื่นใดจะเกิดขึ้นได้ แต่ในความเป็นจริงของสังคมไทยต้องยอมรับว่าอำนาจบริหารราชการแผ่นดินและอำนาจของฝ่ายการเมืองมีความซ้อนทับกันอย่างหลีกเลี่ยงได้โดยยาก การแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจึงต้องเน้นที่ความเป็นอิสระ เพื่อให้ส่งผลต่อกระบวนการสรรหาบุคลากรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติด้วย

(๔) กฎ ก.ตร. ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีความเหมาะสมแล้ว แต่กฎข้อ ๑๔ และ ๑๕ มีการระบุไว้ว่าสามารถยกเว้นหลักเกณฑ์การแต่งตั้งโยกย้ายได้ ทำให้ไม่เป็นไปตามลำดับอาวุโสและมีการเมืองเข้ามาแทรกแซง

นายกฤษฏาฯ ได้อภิปรายว่า หากพิจารณาหลักและระบบบริหารงานบุคคลระบบการบริหารงานบุคคลโดยทั่วไปที่นิยมใช้มี ๒ ระบบด้วยกันตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ คือ

๑) ระบบคุณธรรม มีลักษณะสำคัญดังนี้

๑.๑) หลักความสามารถ เป็นการถือเอาความสามารถของบุคคลเป็นสำคัญ เพื่อให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่

๑.๒) หลักความเสมอภาค เป็นการให้โอกาสที่เท่าเทียมกันแก่บุคคลทั้งในการเข้าสู่การเป็นราชการและอยู่ในระหว่างการเป็นข้าราชการ โดยถือว่าทุกคนต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคด้วยคุณสมบัติและหลักเกณฑ์ที่อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน

๑.๓) หลักความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่ หลักการนี้มุ่งให้ข้าราชการเกิดความมั่นคงถาวรในอาชีพ และเกิดความรู้สึกมั่นคงที่จะแสวงหาความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่ของตน

/โดยไม่คำนึงถึง...

โดยไม่คำนึงถึงเหตุผลส่วนตัวหรือทางการเมือง หากพิจารณาถึงความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่ของศาล และอัยการพบว่า มีลำดับขั้นในการขึ้นสู่ตำแหน่งที่ชัดเจนจึงมีความมั่นคงค่อนข้างสูง มีการยึดถือปฏิบัติสืบทอดกันมา โดยมีจารีตที่เข้มแข็งมารองรับ เพราะหากผู้ปฏิบัติงานไม่มีความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่ของตนแล้ว จะอำนวยความสะดวกธรรมให้แก่บุคคลอื่นได้อย่างไร ดังนั้น จึงควรร่วมกันออกแบบหลักเกณฑ์หรือข้อกำหนดอื่นใด เพื่อช่วยสร้างความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่ขององค์กรตำรวจให้เกิดขึ้น

๑.๔) หลักความเป็นกลางทางการเมือง

๒) ระบบอุปถัมภ์ มีลักษณะสำคัญทั้งส่วนที่เป็นข้อดีและส่วนที่เป็นข้อเสีย ข้อดีของระบบอุปถัมภ์ที่ควรนำมาประยุกต์ใช้ คือ การที่ระบบอุปถัมภ์ช่วยสร้างให้มีการรับบุคคลที่มีความเหมาะสมกับบางตำแหน่ง แต่ข้อเสียของระบบอุปถัมภ์นั้นจึงควรให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด ดังนั้น ด้วยการกำหนดเส้นทางการเจริญเติบโตในการทำงานของตำรวจให้เป็นไปตามสายงาน ตามท้องที่ที่เหมาะสมกว่า

นายระบิลฯ ได้อภิปรายว่า เส้นทางการเจริญเติบโตในสายงานของศาล แม้จะมีลำดับขั้นที่ชัดเจนในเรื่องของอาวุโสซึ่งปฏิบัติกันมาโดยตลอด เมื่อถึงระยะเวลาหนึ่งอาจเกิดความไม่สอดคล้องกับธรรมเนียมการปฏิบัติที่เคยเป็นมาได้ สำนักงานศาลยุติธรรมในขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะ ๕ ปี เพื่อกำหนดเส้นทางการเจริญเติบโตในสายงานของศาล โดยอาจจะผลักดันให้มีเส้นทางเฉพาะในแต่ละความเชี่ยวชาญของแต่ละบุคคล และมีการจัดตั้งศาลชำนาญการพิเศษเพิ่มเติม เป็นต้น

๕. ค่าตอบแทน

นายเกษงภาฯ ได้อภิปรายว่า ค่าตอบแทนของตำรวจในปัจจุบันน้อยกว่าภาระหน้าที่ที่ตำรวจต้องรับผิดชอบเป็นอย่างมาก ประกอบกับตำรวจต้องทำงาน ๒๔ ชั่วโมง ซึ่งเป็นภาระงานที่หนักและสวนทางกับอัตราเงินเดือน

พลตำรวจเอกสุเทพฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) ควรมียุทธศาสตร์การคิดค่าตอบแทนของตำรวจที่มีความเฉพาะเจาะจงหรือไม่ เช่น มีการระบุนิยามศัพท์ว่า “เงินเดือนพนักงานสอบสวน คือ ...” โดยไม่ต้องอ้างอิงหรือเทียบเคียงกับการคิดค่าตอบแทนของหน่วยงานราชการอื่น ๆ เป็นต้น

(๒) ควรมีการให้ค่าตอบแทนพิเศษแก่พนักงานสอบสวนนอกเหนือจากเงินเดือน โดยแยกออกมาจากฐานผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่สำนักงานข้าราชการพลเรือนเคยกำหนดไว้ เป็นต้น

พันตำรวจเอกทวีศักดิ์ฯ ได้อภิปรายว่า การพิจารณาเงินเพิ่มพิเศษให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงเงินเพิ่มพิเศษของสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้นำข้อมูลจากการวิจัยของมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลังซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องเงินเดือนและค่าตอบแทนต่าง ๆ ของตำรวจไว้ ในรายงานการวิจัยได้พิจารณาจากตำรวจฝ่ายปฏิบัติการ คือ ฝ่ายป้องกันและปราบปรามฝ่ายจราจร และฝ่ายสืบสวน กลุ่มงานดังกล่าวทำงานใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด จึงเกิดแนวคิดในการมีเงินเพิ่มพิเศษให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในกลุ่มงานนี้ โดยเพิ่มจากเงินประจำตำแหน่งที่ได้นอกเหนือจากเงินเดือนปกติอยู่แล้ว ด้วยเหตุที่ว่า ตำรวจในกลุ่มงานนี้มีความเสี่ยงในการปฏิบัติงานมากกว่าข้าราชการทั่วไป เช่น ความเสี่ยงต่อการถูกร้องเรียน การฟ้องร้องคดีจากประชาชน รวมถึงความเสี่ยงในการบาดเจ็บล้มตายจากการปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น โดยฝ่ายป้องกันและปราบปราม เสนอเงินเพิ่มในระดับขั้นประทวนเป็นจำนวนเงิน ๒,๐๐๐ บาท/คน/เดือน ระดับชั้นสัญญาบัตรเพิ่ม ๑๘,๐๐๐ บาท/คน/เดือน ส่วนงานฝ่ายจราจรเสนอเงินเพิ่มในระดับขั้นประทวนเป็นจำนวนเงิน ๑,๓๐๐ บาท/คน/เดือน ในระดับชั้นสัญญาบัตร จำนวน ๑,๕๐๐ บาท/คน/เดือน ซึ่งคณะวิจัยเห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายป้องกันและปราบปรามมีความเสี่ยงสูงกว่าฝ่ายจราจรในการปฏิบัติงาน โดยรวมคิดเป็นงบประมาณทั้งสิ้น ประมาณหนึ่งหมื่นสี่พันกว่าล้านบาทเศษต่อปี สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้นำเสนอข้อมูลนี้แก่คณะอนุกรรมการตำรวจด้านกฎหมายและคณะอนุกรรมการตำรวจ

ด้านทรัพยากรบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเองด้วยแล้ว เพื่อส่งต่อไปยังกระทรวงการคลังเป็นผู้อนุมัติต่อไป อย่างไรก็ตามเงินเพิ่มพิเศษดังกล่าวต้องมีเหตุผลและความจำเป็นในการใช้งบประมาณที่ชัดเจนด้วย

ส่วนกลุ่มงานอำนวยการและสนับสนุนเป็นอีกกลุ่มงานหนึ่งที่คณะผู้ทำการวิจัยพิจารณาถึง โดยมองการสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจตามสถานีตำรวจเป็นหลัก หากพิจารณาถึงการปฏิบัติงานจริง ต้องมีการปฏิบัติภารกิจที่นอกเหนือจากงานธุรการ เช่น การตั้งด่านตรวจค้นยาเสพติด การระดมพลดูแลการชุมนุมทางการเมือง เป็นต้น เจ้าหน้าที่ตำรวจในสายงานอำนวยการและสนับสนุนจึงมีความเสี่ยงในการปฏิบัติงานเช่นเดียวกัน จึงมีการเสนอเงินเพิ่มของผู้ปฏิบัติการในสถานีตำรวจด้วย ซึ่งแนวทางในการพิจารณาเงินเพิ่มให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในกลุ่มงานใด สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะพิจารณาถึงผู้ปฏิบัติงานเป็นหลักสำคัญ

ประธานฯ ได้อภิปรายว่า ควรมียุทธศาสตร์การคิดค่าตอบแทนในเชิงลักษณะเฉพาะ เพื่อให้การเบิกจ่ายค่าตอบแทนมีความรวดเร็วยิ่งขึ้น

นางศิริพรฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) กระทรวงการคลังและสำนักงานข้าราชการพลเรือนเห็นว่า โครงสร้างเงินเดือนแยกออกเป็นฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายตุลาการ เมื่อตำรวจอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของฝ่ายบริหาร โครงสร้างเงินเดือนจึงเป็นไปในลักษณะเดียวกันกับฝ่ายบริหาร

(๒) กรมบัญชีกลางมีความยืดหยุ่นในการที่จะขอเงินเพิ่มพิเศษหรือเงินประจำตำแหน่ง เงินค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ Locality Pay เป็นต้น โดยอาศัยหลักการที่ว่า หากมีความจำเป็นต้องให้ค่าตอบแทนในตำแหน่งใดให้มีการทำความตกลงเป็นกรณีไป แต่อย่างไรก็ดี กรมบัญชีกลางมีข้อสังเกตว่า งบประมาณที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับมานั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีการบริหารและการจัดสรรงบประมาณที่ไม่ตรงจุด โดยอาจกระจุกตัวอยู่ในบางเรื่อง แต่ในเรื่องที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินงบประมาณเช่น การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน กลับไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณลงไปยังส่วนนี้ อย่างเพียงพอ แต่หากสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีปัญหาขาดแคลนงบประมาณในส่วนใด เช่น ค่าใช้จ่ายในการลงพื้นที่เพื่อสืบสวนสอบสวนหาพยานหลักฐาน กรมบัญชีกลางเห็นว่า สามารถทำเป็นหนังสือของบประมาณในส่วนที่ขาดนี้มาโดยตรง โดยอาจเป็นหนังสือที่ผ่านการรับรองหรืออนุมัติจากผู้บังคับบัญชาว่ามีการใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าวจริง เป็นต้น

(๓) สำนักงบประมาณ มีข้อสังเกตว่า หากสำนักงานตำรวจแห่งชาติขาดแคลนงบประมาณในส่วนใดสามารถของบประมาณเพิ่มเติมเข้ามาได้ โดยสำนักงบประมาณจะได้ทำการพิจารณาไปตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนการดำเนินงานตามรูปแบบปกติที่วางไว้เป็นกรณีไป

นายนครเขตต์ฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรประสานไปยังสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการที่มีการทำงานเกี่ยวกับการกำหนดค่าตอบแทนภาครัฐ ซึ่งเป็นกรรมการที่เข้ามาแทนคณะกรรมการเงินเดือนแห่งชาติ เพื่อที่จะได้มีการประสานกันในเรื่องของการกำหนดค่าตอบแทนได้

(๒) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้เพิ่มถ้อยคำเฉพาะให้แยกเงินเดือนของแต่ละหน่วยราชการเป็นแห่งเฉพาะไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ โดยได้ร่วมมือกับสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในการจัดทำแผนดังกล่าว โดยในอนาคตข้างหน้า การกำหนดอัตราค่าตอบแทนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติอาจไม่ต้องเทียบเคียงกับหน่วยราชการอื่นก็เป็นได้

มติที่ประชุม

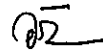
๑. เห็นชอบแนวทางการปฏิรูปร่างบุคคลในสาระสำคัญ ๕ เรื่อง ดังนี้

- ๑.๑ การกำหนดอัตรากำลังและตำแหน่ง
- ๑.๒ การพัฒนาหลักเกณฑ์ในการสรรหา
- ๑.๓ การศึกษาและการพัฒนาบุคลากร
- ๑.๔ การแต่งตั้งโยกย้าย
- ๑.๕ งานวินัย

๒. มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการศึกษากลไกการบริหารงานบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจของ ก.ต.ช. และ ก.ตร. โดยให้ศึกษาเปรียบเทียบกับกลไกที่ทำหน้าที่บริหารงานบุคคลและการบริหารเชิงนโยบายขององค์กรในข้าราชการประเภทอื่น อาทิ สภากลาโหม และคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม ก.ต. ก.บ.ศ. ก.พ. ก.ร. ก.อ. ก.ศป. เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาถึงการสร้างกลไกที่ดีและเหมาะสมแก่การบริหารงานบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)
- ไม่มี -

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๔๕ น.

(นางสาวอภิสร นันทชัย)
นิติกร
ผู้จกรายงานการประชุม

(นายวัฒนากร สันนุ้ย)
นิติกรชำนาญการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม